

บทที่ 5

การจัดการความรู้ภาคการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่

ผลการวิจัยจากการจัดการความรู้ภาคการเกษตรของชุมชน จากภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งหมด 20 กลุ่มเกษตรกร ในจังหวัดเชียงใหม่ ด้วยกระบวนการจัดการ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การค้นหาความรู้ (Knowledge Identification) 2) การสร้างหรือแสวงหาความรู้ (Knowledge Creation and Acquisition) 3) การจัดความรู้ให้เป็นระบบ (Knowledge Organization) 4) การประมวลผลและกลั่นกรองความรู้ (Knowledge Codification and Refinement) 5) การเข้าถึงความรู้ (Knowledge Access) 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ (Knowledge Sharing) และ 7) การเรียนรู้ (Learning) สรุปได้ 6 องค์ความรู้ ได้แก่ 1) องค์ความรู้ในการจัดการปัจจัยการผลิต 2) องค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต 3) องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย 4) องค์ความรู้ในการจัดการตลาด 5) องค์ความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อต่อยอดมูลค่า และ 6) องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP) ซึ่งในแต่ละองค์ความรู้มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 องค์ความรู้ในการจัดการปัจจัยการผลิต

องค์ความรู้ในการจัดการปัจจัยการผลิต (การจัดการดิน, การจัดการศัตรูพืช และการจัดการปุ๋ย) มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 20 กลุ่ม ที่สามารถจัดการปัจจัยการผลิต มีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ตำบลชมพู อำเภอสารภี

1.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ใช้ชื่อว่า วังมัจฉาพญาชมพู เป็นวิสาหกิจชุมชนมีสมาชิกกลุ่มจำนวน 40 กว่าครัวเรือน แบ่งเป็นกลุ่มเลี้ยงปลาจำนวน 40-50 คน และกลุ่มแปรรูปปลาแดดเดียว/ปลาสามจำนวน 10-20 คน ปลาที่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยงได้แก่ ปลาหมอ ปลานิลดำ ปลานิลแดง ปลาสลิด และกบ แต่สินค้าที่เป็นตัวหลักของกลุ่ม คือ ปลาสลิด และกบ (ขายเฉพาะลูกกบเท่านั้น)

1.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง โดยมีการทำประมงในระบบอินทรีย์ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการทำระบบไบโอฟล็อก (biofloc) กับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์ การเตรียมสารอาหาร และการทำตะกอน biofloc

มีดังนี้ (1) เตรียมสารอาหารสร้างตะกอนโดยการบดให้ละเอียด ได้แก่ ตะกอนดิน กากน้ำตาล อาหารเม็ด รำละเอียด โคโลไมท์ (2) เติมน้ำลงบ่อตามที่ต้องการละลายสารอาหาร คนให้เข้ากัน เติมน้ำลงในบ่อ เปิดออกซิเจนให้อากาศ ช่วงเวลา 2 สัปดาห์แรกทำการวัดคุณภาพน้ำทุกวัน หลังจากนั้นเติมน้ำตาลทุก ๆ วัน และตรวจคุณภาพทุก ๆ 3 วัน มีระบบกรองน้ำ บ่อพักน้ำ และพืช น้ำที่ช่วยกรองสารพิษ นอกจากนี้ในพื้นที่ตั้งของกลุ่มเกษตรกรเป็นดินเหนียว ซึ่งสามารถเพาะปลูกพืช และใกล้เคียงแหล่งน้ำที่สำคัญ (แม่น้ำแม่กวัง และแม่น้ำปิง) ดังนั้น สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ ที่ตั้ง และสภาพแวดล้อมจึงเหมาะแก่การทำเกษตร และทางกลุ่มเกษตรกรยังมีสมาชิกที่มีทักษะ ความชำนาญในด้านการผลิตการทำเกษตรในระบบอินทรีย์ วิธีการในการเพาะเลี้ยงปลา การตลาด และการแปรรูป จึงได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การประมง โดยมีการจัดอบรมในเรื่องของการเลี้ยงปลาและการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากปลา ตั้งแต่เพาะพันธุ์ปลา อนุบาลปลา จนถึงออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ และการแปรรูปของกลุ่ม

1.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

การเพาะเลี้ยงปลาสดอินทรีย์ (อยู่ในช่วงดำเนินการเลี้ยงพ่อ-แม่พันธุ์) เพื่อทำการเพาะเลี้ยงในเดือน มีนาคม 2561 ส่วนสินค้าแปรรูปของกลุ่มเกษตรกร คือ ปลานิลเส้นปรุงรส ปลาแดดเดียว และปลาต้ม

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถวางแผนและควบคุมปริมาณการผลิตในแต่ละรอบการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรใช้การเลี้ยงแบบอินทรีย์ทั้งหมด ปลาจึงเจริญเติบโตตามธรรมชาติ น้ำหนักและขนาดของปลาที่ได้จึงไม่แน่นอน

2) กลุ่มเกษตรกรลำไยจัมโบ้ ตำบลชมพู อำเภอสารภี

2.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรลำไยจัมโบ้ คือ คุณอริคม วรรณเวก โดยมีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตลำไยจัมโบ้เป็นอย่างดี

2.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การปลูกลำไยจัมโบ้ของกลุ่มเกษตรกรนั้นอยู่ในระดับปลอดภัย ปลุกด้วยระบบอินทรีย์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลักในการปลูกและดูแลลำไย ปุ๋ยที่ใช้ คือ ปุ๋ยคอกมูลสัตว์ สารเพิ่มฮอร์โมนจากน้ำตาลเพื่อเพิ่มความหวาน ฮอร์โมนใช้พ่นในช่วงเพิ่มผลผลิต และในพื้นที่จะเป็นดินเหนียว ซึ่งเหมาะสมกับการปลูกลำไย และอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ (แม่น้ำแม่กวัง และแม่น้ำปิง) ระยะเวลาการผลิตลำไยจะอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง เดือนสิงหาคมจึงจะได้ผลผลิต นอกจากนี้

กลุ่มเกษตรกรยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านการผลิตแก่ชุมชนนอกพื้นที่และผู้ที่มีความสนใจ ในเรื่องของต้นทุนการผลิต การลดต้นทุนในการใช้สารเคมี และหันมาใช้ปุ๋ยอินทรีย์ที่สามารถทำเองได้ง่ายและยังประหยัดต้นทุนอีกด้วย

2.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ออกมานั้นมีคุณภาพ ลูกใหญ่ ได้มาตรฐานของสินค้า (ปลอดภัย) และรสชาติที่อร่อย

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพในการผลิต สินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่อื่น ๆ ได้ และสินค้าเกษตรยังมีการแข่งขันทางการตลาดที่สูง

3) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ผู้ปลูกลำไย ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภ

3.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ มีสมาชิกทั้งหมด 47 ครัวเรือน ส่วนใหญ่จะปลูกลำไยพันธุ์อีดอ ส่วนพันธุ์เขียวเขียว และพันธุ์ชมพูมีอยู่บ้างเล็กน้อย

3.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในพื้นที่การปลูกของกลุ่มเกษตรกรมีทั้งหมดเฉลี่ย 10 ไร่ โดยดินที่ปลูกจะใช้ดินค้ำเหี่ยว ซึ่งเหมาะสมแก่การเพาะปลูกลำไย และมีแหล่งน้ำธรรมชาติใกล้กับพื้นที่เพาะปลูก ซึ่งในการเพาะปลูกจะเป็นระบบปลอดภัยใช้ระบบสปริงเกอร์ในการรดน้ำลำไย ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 สอร์โม่ซุดหรือใช้สอร์โม่ไนท์ที่ทำขึ้นเองในการดูแลให้ปุ๋ยต้นลำไย โดยในการเพาะปลูกมีการใช้สารเร่งตอนออกดอกเท่านั้น หลังจากนั้นจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักสอร์โม่ไนท์ในการปลูก และระยะเวลาการผลิตลำไยจะอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคมจึงจะได้ผลผลิต นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยยังมีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต การปลูก การดูแล การทำให้ลำไยลูกใหญ่ใกล้เคียงกัน และรวมไปถึงการเก็บผลผลิต นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรยังได้จัดทำเป็นศูนย์เรียนรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตลำไยประจำตำบล สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านการผลิตแก่ผู้สนใจอีกด้วย

3.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตลำไยที่ได้จะลูกใหญ่น้ำหนักลูกใกล้เคียงกัน ได้ผลผลิตปริมาณมาก และรสชาติหวาน

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่มีความสามารถในการควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ และมักได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของภัยแล้ง และน้ำท่วม ทำให้ได้ปริมาณผลผลิตที่ลดลง และคุณภาพไม่ดีมากนัก

4) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลน้ำแพร่พัฒนา อำเภอดง

4.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ มีสมาชิกทั้งหมด 10 คน จะปลูกข้าวหอมมะลิ 105 สำหรับพื้นที่ในการปลูกข้าวอินทรีย์เกษตรกรจะใช้พื้นที่ปลูกจำนวนไม่มากนักส่วนมากจะปลูกข้าวประมาณคนละ 2-3 ไร่

4.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การปลูกข้าวจะเน้นในเรื่องของคุณภาพของข้าว เน้นความปลอดภัยจากสารเคมีในการเพาะปลูกข้าว และการดูแลโดยใส่ใจทุกรายละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการถอดหญ้า การเก็บศัตรูพืช เช่น หอยในแปลงนา และนำไปทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับกากน้ำตาล ให้น้ำ และตัดหญ้าอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่จะเป็นดินประเภทดินเหนียว ซึ่งเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชสวนและข้าว และใกล้กับแหล่งน้ำ (ลำน้ำห้วยทราย) ดังนั้น สภาพภูมิอากาศและภูมิประเทศมีความเหมาะสมในการทำเกษตร และมีน้ำเพียงพอต่อการทำการเกษตร ระยะเวลาการผลิตข้าวจะอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง เดือนพฤศจิกายนจึงจะได้ผลผลิต นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวยังมีความเชี่ยวชาญในทุก ๆ ด้านที่ทั้งด้านการผลิต การปลูกข้าว การดูแล การขึ้นแปลง จากประสบการณ์และจากหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้ มีการผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักใช้กันเอง โดยนำเศษพืชผัก ศัตรูพืช เช่น หอย นำไปใส่ในถังหมักแล้วผสมกับกากน้ำตาลคนในเข้ากันแล้วจึงปิดฝาภาชนะ ถ้าเป็นหอยเชลล์ ควรหมักอย่างน้อย 1 เดือน จึงนำไปใช้ได้ และระหว่างหมักให้หมั่นคนส่วนผสมทุกวัน นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านการผลิตน้ำหมักและปุ๋ยหมัก การขึ้นแปลง การทำโรงเรือน เทคนิคการขายผัก และการทำขนมข้าวคั่วดื่มจำหน่ายให้แก่ผู้ที่สนใจทั้งในและนอกชุมชน และยังได้เป็นวิทยากรที่ให้ความรู้ในเรื่อง การใช้เชื้อชีวอินทรีย์ คือ การลดหรือควบคุมประชากรศัตรูพืชให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับพืช เช่น หอย และนำมาทำเป็นน้ำหมัก

4.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ต่อบริเวณ 1,250 กิโลกรัม ซึ่งผลผลิตที่ได้นั้นจะมีคุณภาพดี เนื่องจากการดูแลอย่างละเอียด ใส่ใจในทุกขั้นตอน และไม่ใช่สารเคมีในการเพาะปลูกข้าว

4.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรได้รับปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตเสียหาย

5) เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนอินทรีย์ ตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอดง

5.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนในระบบอินทรีย์ ในนาม ไร่ชรินทร์พรรณ ซึ่งทำมาแล้ว 3 ปี เมล่อนที่ปลูกจะมี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์อัลฟา กรีนเน็ต และออเรนจ์เน็ต

5.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในพื้นที่ 1 ไร่จะประกอบไปด้วยพื้นที่ในการเพาะปลูกเมล่อน 3 โรงเรือน โดย 1 โรงเรือน มีขนาด กว้าง 12 เมตรยาว 20 เมตร สามารถปลูกได้ 12 แถว รวม 720 ต้น ปลูกด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์ ใช้ระบบน้ำหยด และแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรมาจากน้ำบาดาล มีถังเก็บน้ำ และถังพักน้ำ จำนวน 3 ถัง ปลูกในกระถางควบคุมโรค มีระบบน้ำที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นระบบทามเมอร์ ซึ่งจะปลูกหมุนเวียนกันตลอดทั้งปี เกษตรกรจะทำการผสมเกสรเอง ปราศจากสารเคมีเร่งผลผลิต หลังจากผสมเกสรประมาณ 45-50 วันจะสามารถเก็บผลผลิตได้ ปุ๋ยที่ใช้จะเป็นปุ๋ย AB ใส่ 15 วันต่อครั้ง ปุ๋ยทางใบ และจะต้องตัดแต่งกิ่งทุกวัน ซึ่งต้นเมล่อน 1 ต้น จะควบคุมให้มีผลไม่เกิน 2 ลูก ระยะเวลาในการผลิต 15 วัน นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรมีความเชี่ยวชาญ ดังนี้ (1) ด้านการผลิต การเพาะปลูก และการดูแล รวมไปถึงการเก็บเกี่ยว (2) ด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์โปรโมทสินค้า (3) การเงินและการบัญชี จะทั้งบัญชีครัวเรือน และกลุ่มเกษตรกรยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้ให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาเรียนรู้ทั้งด้านการผลิต การปลูก การดูแล การผสมเกสร และการเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการจัดการหลังการเก็บเกี่ยว

5.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ในการผลิตเมล่อนของทางกลุ่มเกษตรกรจะไม่เน้นที่ปริมาณผลผลิต แต่จะเน้นที่คุณภาพ น้ำหนักเฉลี่ยลูกละ 1.5 กิโลกรัม และความหวาน 15 บริกซ์ โดยระยะเวลา 1 รอบในการปลูกเมล่อน สามารถได้ผลผลิตประมาณ 350 ลูก ลูกละ 1.5 กิโลกรัม ทั้งนี้ทางไร่ชรินทร์พรรณยังผลิตขายทั้งเมล่อนสด และน้ำเมล่อนสกัดเย็น

5.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรในปริมาณที่มากพอ กับความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ เนื่องจากทางกลุ่มเกษตรกรจะเน้นคุณภาพในการผลิตที่สูง

6) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่ทาออร์แกนิก ตำบลแม่ทา อำเภอแม่ออน

6.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่ทาออร์แกนิก เป็นกลุ่มที่เกิดจากการรวมตัวกันของเกษตรกรเยาวชนรุ่นใหม่ ในการทำการตลาดพืชผักในรูปแบบใหม่ที่ต่อยอดจากฐานพ่อรุ่นแม่ มีสมาชิกทั้งหมด 21 ครัวเรือน 120 คน ในแต่ละครัวเรือนจะปลูกพืชผักทุกชนิดตามฤดูกาล

6.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การเพาะปลูกจะเป็นรูปแบบเกษตรผสมผสาน การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน ในแต่ละครัวเรือนจะปลูกพืชผักทุกชนิดตามฤดูกาล การเพาะปลูกพืชผักทั้งหมู่บ้านจะไม่มีการใช้สารเคมีเลย เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก จีวีว จีไค จีหมู และน้ำหมักที่เกิดจากเศษผักผลไม้หรือเศษอาหาร รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาการเพาะปลูก การควบคุมศัตรูพืช โดยวิธีธรรมชาติ (ชีววิธี) เช่น การใช้แมลง (ตัวห้ำ ตัวเบียน) และเชื้อโรค เป็นต้น ในพื้นที่จะเป็นดินร่วน ดินร่วนปนทราย และดินร่วนปนเหนียว ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรทุกชนิดตามฤดูกาล และอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ แม่น้ำแม่ทา และลำห้วยต่าง ๆ นอกจากนี้ในกลุ่มเกษตรกรมีผู้ที่เป็นปราชญ์ชุมชนด้านการเกษตรยั่งยืน และมีผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในการผลิตพืชผักในระบบเกษตรอินทรีย์ นอกจากนี้ทางกลุ่มเกษตรกรยังได้จัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ต้นแบบ “วิถีพอเพียง” และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการผลิต การทำเกษตรเดี่ยวระบบเกษตรอินทรีย์แก่กลุ่มนักศึกษา ISDSI กลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ และผู้ที่มีความสนใจ

6.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตผักและผลไม้ของกลุ่มเกษตรกรจะขายในตราสินค้าแม่ทาออร์แกนิก จะต้องผ่านการตรวจสอบในมาตรฐานของแม่ทาก่อน ผลผลิตที่ได้จึงมีคุณภาพปลอดภัย

6.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ปริมาณที่มากเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคได้

7) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลห้วยทราย อำเภอแมริม

7.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ที่ปลูก คือ ข้าวหอมนิลและข้าวไรซ์เบอร์รี่ มีสมาชิกที่ทำร่วมกันทั้งหมด 5 คน ซึ่งเป็นคนในครอบครัว พื้นที่ในการเพาะปลูกมีจำนวน 8 ไร่ 3 งาน

7.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การปลูกข้าวอยู่ในระบบอินทรีย์ มีการใช้น้ำหมักชีวภาพที่ทำจากเศษอาหารเหลือ แอมเวย์ และชีวภาพน้ำส้มควันไม้ จะใช้เมื่อมีศัตรูพืช ตัดหญ้า 15 วัน/ครั้ง การให้น้ำโดยจะควบคุมระดับน้ำ 5-10 เซนติเมตร และยังใช้ระดับน้ำในการควบคุมวัชพืช นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวยังมีความเชี่ยวชาญในด้านการตลาด คุณภาพการผลิต คุณสมบัติของดินว่าพืชชนิดไหนที่เหมาะสมในการปลูกพืชที่เกษตรกรบ้าง ส่วนในพื้นที่จะเป็นดินเหนียว ซึ่งเหมาะสมกับการเพาะปลูกพืชสวนและข้าว และอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ (ลำน้ำห้วยทราย) ซึ่งเพียงพอต่อการทำการเกษตร และระยะเวลาการผลิตข้าวไรซ์เบอร์รี่จะอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง เดือนพฤศจิกายนจึงจะได้ผลผลิต

7.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ต่อรอบ 4,800 กิโลกรัม โดยทางกลุ่มเกษตรกรจะปลูกสีเมล็ด และบรรจุถุงสุญญากาศเองทั้งหมด สินค้าเกษตรจะมีการคัดเกรดและคุณภาพที่สมบูรณ์ที่สุด

7.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับชุมชนจากกลุ่มลูกค้าประจำ และเกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการฟาร์มเหมาะสม

8) กลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ ตำบลสันป่าเป้า อำเภอสันทราย

8.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ มีสมาชิกทั้งหมด 60 คน ซึ่งทำมาแล้วกว่า 7 ปี โดยสินค้าจะอยู่ภายใต้ตราสินค้า “เพียงดิน” มีพื้นที่ในการเพาะปลูกทั้งหมด 5 ไร่

8.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรจะปลูกพืชแบบผสมผสานกับแนวทางเกษตรธรรมชาติ เน้นพืชผักตามฤดูกาลและเป็นอินทรีย์ทั้งหมด มีการทำโรงเรือนสาธิตการปลูกพืชในโรงเรือน การทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ และการเลี้ยงไส้เดือนดิน เพื่อนำปุ๋ยเหล่านี้มาใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งวิธีการปลูกผักปลอดสาร ควรเลือกสถานที่ที่เหมาะสม ใกล้กับแหล่งน้ำ และก่อนปลูกควรใช้ปุ๋ยหมักผสมดินในแปลงปลูก ใช้ฟางข้าวคลุมแปลงปลูก การดูแลรักษา ใช้น้ำหมักชีวภาพจากการหมัก และการกำจัดวัชพืชโดยใช้วิธีการถอน นอกจากนี้ทางกลุ่มเกษตรกรมีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญในการเพาะปลูกพืชผักระบบเกษตรอินทรีย์ และทางกลุ่มยังได้ถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ กลุ่มผู้ที่มาศึกษาดูงาน ข้าราชการ สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) โดยจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ เพื่อการศึกษาดูงานในด้านเกษตรอินทรีย์

(แปลงคุณลาวัวล์ได้รับการรับรองเกษตรอินทรีย์) และสินค้าเกษตรของคุณลาวัวล์ยังได้มาตรฐานออร์แกนิกไทยแลนด์ อีกด้วย

8.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

สินค้าเกษตรของกลุ่มจะอยู่ภายใต้ตราสินค้า “เพียงดิน” ผลผลิตจะเป็นพืชผักตามฤดูกาลที่ปลอดสาร มีคุณภาพ ผักสด และอร่อย

8.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับชุมชนจากกลุ่มลูกค้าชาวการแข่งขันกันสูง และเกษตรกรยังไม่สามารถจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพได้

9) เกษตรกรผู้ปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย

9.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ มีทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ เรดโอ๊ค กรีนโอ๊ค กรีนคอส และบัตเตอร์เฮด

9.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในพื้นที่ปลูก 60 ตารางวา มีรางชุดจำนวน 8 ชุด โดยปุ๋ยที่ใช้เป็น ปุ๋ย AB ให้ปุ๋ยและน้ำจะเปลี่ยนทุก ๆ 15 วัน แหล่งน้ำที่ใช้จากน้ำบาดาล โดยจะมีถังเก็บน้ำ จำนวน 2 ถัง สภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และที่ตั้งของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสมในการทำเกษตรเป็นอย่างดี ใช้ระยะเวลาในการผลิต 35-50 วัน นอกจากนี้เกษตรกรยังสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในเรื่องของการผลิต วิธีเพาะเมล็ด การดูแล และการให้น้ำให้ปุ๋ย ตลอดจนการเก็บเกี่ยวผลผลิต ผักไฮโดรโปนิคส์ และการจัดทำบัญชีครัวเรือนรายรับ-รายจ่าย เพื่อหาต้นทุนและกำไรอย่างง่าย แก่ชาวบ้านในชุมชน

9.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตจะออกอาทิตย์เว้นอาทิตย์ ผลผลิตที่ได้ประมาณ ท่อละ 30 กิโลกรัม โดยจะบรรจุกล่องพลาสติกติดสติ๊กเกอร์ “บ้านผักไฮโดร ทินนักร” ก่อนส่งขายแก่ผู้บริโภค

9.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังผลิตสินค้าได้ในปริมาณที่น้อยเนื่องจากพื้นที่ในการเพาะปลูกมีไม่มากนัก และตลาดในการขายสินค้าเกษตรยังไม่มีหลากหลาย

10) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลอนใต้ อำเภอสันกำแพง

10.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มมีสมาชิกทั้งหมด 283 คน โดยมีผู้นำคือ คุณอินโถ สิงห์อุป เป็น การเพาะเมล็ดพันธุ์ข้าว ซึ่งพันธุ์ข้าวที่ปลูกได้แก่พันธุ์ข้าวสันป่าตอง, ข้าวแดง และข้าวไรซ์เบอร์รี่

10.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในพื้นที่ 2 ไร่การผลิตนั้นจะต้องเพาะเมล็ดพันธุ์ก่อนลงปลูกในแปลงนา โดยจะเพาะให้แปลงเล็กขนาดกว้าง 2 เมตรยาว 3 เมตร ใน 1 แปลง จะใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว 4 กิโลกรัม และระยะเวลาการผลิตพันธุ์ข้าวสันป่าตอง 1 จะอยู่ในช่วงเดือนกรกฎาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน (ประมาณ 130-140 วัน) จึงจะได้ผลผลิต มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักในการเพาะปลูก ร่วมกับ ปุ๋ยเคมีสูตร 16 นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวยังมีความเชี่ยวชาญในด้านการทำปุ๋ยอินทรีย์ ด้านการผลิต วิธีการปลูก การคัดเลือกพันธุ์ที่จะใช้ในการปลูก การเลี้ยงโคนม และสามารถ ถ่ายทอดองค์ความรู้เหล่านี้แก่ผู้ที่สนใจ

10.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

โดยผลผลิตที่ได้ต่อรอบจะได้ถึง 1,400 กิโลกรัม เมล็ดพันธุ์ที่ได้มี คุณภาพสมบูรณ์มาก

10.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรมักจะได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของ ภัยแล้ง และตลาดสินค้าในการขายสินค้าเกษตรยังไม่มีหลากหลาย

11) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลำไยตำบลท่าวังพร้าว ตำบลท่าวังพร้าว อำเภอสันป่าตอง

11.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มมีสมาชิกทั้งหมด 6 ราย พันธุ์ลำไยที่ปลูกเป็นพันธุ์อีดอ ในพื้นที่ 4 ไร่ จำนวนทั้งหมด 90 ต้น

11.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในการปลูกลำไยนั้นจะใช้ปุ๋ยเคมี (ปุ๋ยตราเรือใบ ไชเปอร์เมทริน และ คลอร์ไพริฟอส) ยาฆ่าแมลง ฮอร์โมน (แคลเซียม) และน้ำหมักชีวภาพ ในการบำรุงต้นลำไย โดย ปุ๋ยเคมี 257 สารโพแทสเซียมคลอไรด์ และปุ๋ยคอกจะใช้หลังการเก็บเกี่ยว ซึ่งการให้ปุ๋ยจะให้ 4 ครั้ง ส่วนพื้นที่เพาะปลูกจะเป็นดินร่วนปนทราย และได้ดินมาถมบนที่นา จึงเหมาะแก่การเพาะ ปลูกลำไย น้ำที่ใช้ในการทำการเกษตรใช้จากน้ำบาดาล บ่อขุดจำนวน 2 บ่อ ในการทำการเกษตร ระยะเวลาการผลิตลำไยจะอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง เดือนเมษายน นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกร

ผู้ปลูกลำไยมีความเชี่ยวชาญในการผลิต วิธีการปลูก การดูแล และสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้
ในการผลิตลำไยแก่ผู้ที่สนใจได้

11.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ รสชาติหวาน อร่อย

11.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของภัยแล้ง พายุ
ลมฝน ส่งผลทำให้ผลผลิตเกิดความเสียหายและได้ปริมาณผลผลิตที่ลดลง

12) กลุ่มเกษตรกรปลูกลำไยปลอดภัย ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

12.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรปลูกลำไยปลอดภัย มีพื้นที่จำนวน 9 ไร่ มีต้นลำไยจำนวน
270 ต้น

12.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในการเพาะปลูกทางกลุ่มเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการดูแลลำไยใน
ระบบอินทรีย์ทั้งหมดตลอดการปลูก สารโคโคซานจะใช้เดือนละ 2 ครั้ง ปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งทำจากของ
เหลือใช้จากการทำเกษตร เช่น น้ำผางข้าว ตอซังข้าว ตอซังข้าวโพด เปลือกกล้วยเหลือ และยังใช้
กิ่งไม้ใบไม้ผสมจี้วแล้วนำไปไว้ใต้ต้นลำไย และจะใช้ปุ๋ยเคมีไซเปอร์ในบางครั้ง โดยดูตามอาการ
ของพืชตอนที่ปุ๋ยหมักไม่สามารถควบคุมได้ และระยะเวลาการผลิตลำไยจะอยู่ในช่วงเดือน
พฤศจิกายน ถึง เดือนกรกฎาคม หรือระยะเวลาในการผลิต 210 วัน นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูก
ลำไยมีความเชี่ยวชาญในการผลิต ผลผลิตให้ได้ลูกใหญ่ ผิวสวย รสชาติดี วิธีการปลูก การดูแล
โดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งจะมีหน่วยงานรัฐ (อบต.น้ำบ่อหลวง) ในการให้คำแนะนำอย่างสม่ำเสมอ

12.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้จะลูกใหญ่ ผิวสวย รสชาติดี และความสดใหม่ในตัว
สินค้าเกษตรของกลุ่มเกษตรกร

12.4) ปัญหาและอุปสรรค

พื้นที่ทำการเกษตรเหมาะแก่การปลูกพืชแต่ปริมาณน้ำยังมีไม่เพียงพอ
ปริมาณและคุณภาพของสินค้าเกษตรขึ้นอยู่กับสภาพอากาศซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

13) เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

13.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ มีพื้นที่ทั้งหมด 3 ไร่ โดยพันธุ์ที่ปลูกเป็น
พันธุ์ซูเปอร์เร็กซ์

13.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

ในการเพาะปลูกจะใช้น้ำหมักชีวภาพทำเอง ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ตัดหญ้า 1 ครั้ง/สัปดาห์ การให้น้ำ 7 วัน/ครั้ง และพื้นที่ในการทำเกษตรเป็นดินร่วนปนทราย และดินเหนียว ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูกพืช เช่น ข้าว หอมหัวใหญ่ ผักทุกชนิด ข้าวโพด และลำไย และระยะเวลาการผลิตหอมหัวใหญ่จะอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนกุมภาพันธ์ หรือประมาณ 120 วัน นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่มีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต การคัดเลือก เมล็ดพันธุ์ การเพาะกล้า การใช้ปุ๋ย การใช้ยา (ทั้งเคมีและชีวภาพ) และการสังเกตอาการของพืช

13.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตของทางกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับอาหารปลอดภัย ผลผลิตมีคุณภาพดี ไม่มีกลิ่นที่แรงมาก ผลสวย

13.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีการแข่งขันกันทั้งในอำเภอและต่างจังหวัด จึงทำให้อำนาจในการต่อรองพ่อค้าคนกลางยังมีไม่มาก กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมในเรื่องของโรคพืชได้แน่นอน

14) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง

14.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด มีสมาชิกทั้งหมด 67 คน สินค้าในกลุ่ม คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร กลัวยาลาบ ลำไยอบแห้ง และข้าวเกรียบ ผักต่าง ๆ สินค้าจะขายในตราสินค้า “ต้นเกิด” สินค้าหลักของกลุ่ม คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ข้าวแต่น้ำลำไย

14.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

โดยส่วนผสมต่าง ๆ จากเกษตรกรในชุมชน และข้าวแต่น้ำลำไย โดยจะใช้ข้าวคัดเกรดสันป่าตอง 1 (เมล็ดจะอ้วน เวลาทอดจะสวยและฟู) ข้าวแต่น้ำไม่ใช้น้ำตาล ส่วนวัสดุและส่วนผสมในการผลิตสินค้าทางกลุ่มเกษตรกรจะใช้ผลผลิตทางการเกษตรของคนในชุมชน ลำไยที่ใช้ผลิตเป็นพันธุ์เบ๊ยเวี้ยว และมีการใช้วิทยุฟังในการตกแต่งหน้าข้าวแต่น้ำ ทั้งนี้กลุ่มเกษตรกรมีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิตสินค้า การตรวจเช็คเรื่อง QC เช็คความเรียบร้อยของสินค้า ด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์ การตลาด และการจัดการบัญชี และยังถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ที่สนใจ ทั้งในด้านการผลิต การตลาด การแปรรูป เช่น การออกแบบผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ ขั้นตอนในการแปรรูปสินค้า การนำไปขายในตลาด

14.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

สินค้าของกลุ่มได้มีการขอใบรับรองมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว และมีเอกสารรับรองความสะอาด ปลอดภัย จากสาธารณสุข สินค้าที่ได้ คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ข้าวแต่น้ำลำไย ที่ออกมาในรูปแบบต่าง ๆ เช่น น้ำอัม น้ำเลี้ยวพระจันทร์ เป็นต้น

14.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีคู่แข่งทางการตลาดมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปางซึ่งมีผู้ผลิตจำนวนมาก และสินค้ายังมีข้อจำกัดในความหลากหลายของตัวสินค้าให้เข้ากับแต่ละกลุ่มลูกค้า

15) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ตำบลห้วย อำเภอสันป่าตอง

15.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) เป็นธุรกิจครอบครัว มีสมาชิกทั้งหมด 7 คน ฟาร์มมีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกาบ เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น

15.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

พื้นที่ของกลุ่มมีคุณภาพของที่ดินเป็นดินร่วน เหมาะแก่การเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตร ทั้งพืชและผักทั่วไป ส่วนแหล่งน้ำในพื้นที่ของกลุ่มเกษตรกรจะอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำชุมชน คลองหมู่บ้าน และมีแหล่งเก็บน้ำของตนเองในพื้นที่ ดังนั้นสภาพภูมิอากาศ ภูมิประเทศ และที่ตั้งของกลุ่มเกษตรกรมีความเหมาะสมในการทำเกษตร ทั้งนี้เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญในด้าน 1) ด้านการผลิต การเพาะเห็ด การผลิตเห็ดราบางชนิด การทำก้อน การผสมเชื้อ การดูแลระหว่างการเพาะเห็ด และวิทยาการการเก็บเกี่ยวที่มีประสิทธิภาพ 2) ด้านการบริหารจัดการ และ 3) ด้านการตลาด เช่น การขายในตลาดทั่วไป (Mass product) ในตลาดท้องถิ่น และตลาดส่ง contact 4) ด้านการแปรรูป คือ การแปรรูปเห็ด หมูยอเห็ด และน้ำเห็ด 5) การประชาสัมพันธ์ การออกร้านตามงานแสดงสินค้าของหน่วยงานราชการ OTOP กรมเกษตรและอำเภอ และ 6) การเงิน/บัญชี การทำบัญชีต้นทุน บัญชีทั่วไป บัญชีแยกประเภท และงบการเงิน ซึ่งสามารถให้ข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้ที่สนใจ ทั้งด้านการผลิตเห็ดที่หลากหลายชนิด การแปรรูป สร้างมูลค่าเพิ่ม และการสร้างหรือหาตลาดที่มั่นคงและยั่งยืน

15.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ คือ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกาบ เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น สินค้าเกษตรต้องมีคุณภาพดี และราคาเหมาะสมกับตัวสินค้าของกลุ่มเกษตรกร

15.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าในปริมาณที่มากได้ ตามคำสั่งซื้อสินค้าเห็ดจากร้านสุกี้ MK และประเทศสิงคโปร์ และมีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

16) กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง

16.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ มีสมาชิก 14 คน ซึ่งประธานกลุ่ม คือ คุณสมพล ไหมจันทร์ โดยพันธุ์ข้าวที่ปลูกได้แก่ ข้าวเหนียวสันป่าตอง 1 ข้าวแดง และข้าวไรซ์เบอร์รี่ ในพื้นที่ทั้งหมด 10 ไร่

16.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การเพาะปลูกข้าวของกลุ่มเกษตรกรเน้นการใช้ระบบอินทรีย์ ทั้งการบำรุงดินและการดูแลเพาะปลูกข้าว โดยในพื้นที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์มาแล้ว 3 ปี และมีการดูแลข้าวด้วยระบบชีววิธี ในพื้นที่ของกลุ่มจะเป็นดินประเภท ดินร่วน ซึ่งมีความสมบูรณ์ สามารถใช้ในการเพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรได้เป็นอย่างดี และพื้นที่ตั้งของกลุ่มเกษตรกรจะอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำเหมืองธรรมชาติ และจะใช้แหล่งน้ำจากชลประทานเสริมเป็นบางครั้ง ระยะเวลาในการผลิตอยู่ในช่วงเดือนสิงหาคม ถึง เดือนพฤศจิกายน นอกจากนี้เกษตรกรยังมีความเชี่ยวชาญทางด้านการผลิต การปลูก ดูแล และเก็บเกี่ยวข้าว โดยทางกลุ่มจะมีตัวแทนกลุ่มสลับกันไปเรียนรู้จากหน่วยงานราชการแล้วนำมาสอนและแลกเปลี่ยนความรู้กับสมาชิกในกลุ่ม และยังสามารถให้ความรู้แก่ผู้ที่สนใจ เรื่องระบบการปลูกข้าววิถีธรรมชาติอีกด้วย

16.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ประมาณ 6,000 - 6,500 กิโลกรัม ผลผลิตของกลุ่มจะขายส่งไปยังบริษัทเอกชนที่ทำสัญญาร่วมกัน

16.4) ปัญหาและอุปสรรค

ตลาดที่ขายสินค้าเกษตรยังไม่มีความหลากหลาย

17) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ดอกคำ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว

17.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ดอกคำ มีสมาชิก 14 คน พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวหอมนิล ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลิแดงมันปู และข้าวมะลิ 105

17.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

การเพาะปลูกข้าวจะใช้ระบบอินทรีย์ ดังนั้นจึงทำให้มีพื้นที่การเพาะปลูกน้อยเพื่ออำนวยความสะดวกที่ดีและควบคุมผลผลิตให้ได้คุณภาพสูง โดยการปลูกข้าวอินทรีย์เป็น

ระบบการผลิตข้าวที่ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร พื้นที่ปลูกจะห่างจากพื้นที่ที่มีการใช้สารเคมี การเกษตรในการปลูกข้าวอินทรีย์กลุ่มเกษตรจะเลือกใช้วิธีการแบบปักดำซึ่งจะมีความเหมาะสมกับการผลิตข้าวอินทรีย์ และควบคุมลดปริมาณวัชพืชโดยการรักษาระดับน้ำในนาประมาณ 5-15 เซนติเมตร และระยะเวลาในการเก็บเกี่ยวก็จะอยู่ในช่วงเดือนพฤศจิกายน สมาชิกทุกคนมีความเชี่ยวชาญในการปลูกข้าวในทุกด้าน เนื่องจากปลูกข้าวอินทรีย์มาแล้วเกือบ 20 ปี ทั้งด้านการผลิต การทำเกษตรอินทรีย์ และเทคนิคการปลูกข้าวแบบผสมกันหลาย ๆ ชนิด ด้านการตลาด การแปรรูป ด้านการเงิน/บัญชี มีการจดบันทึก และการทำบัญชีต้นทุนรายรับรายจ่ายอย่างง่าย จึงได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่ผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาดูงานในเรื่องการผลิตข้าวด้วยระบบอินทรีย์

17.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ข้าวของกลุ่มเกษตรกรมีเอกลักษณ์ ปลอดภัย และมีคุณภาพดี โดยเฉพาะข้าวไรซ์เบอร์รี่ ทำให้สินค้าของกลุ่มสามารถขายได้

17.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรพบปัญหาและอุปสรรค คือ ยังขาดความสามารถในการควบคุมปริมาณการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคได้

18) เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสอินทรีย์ ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เอย

18.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสอินทรีย์ ในพื้นที่ 1 งาน มีจำนวนทั้งหมด 41 คน ซึ่งเกษตรกรจะปลูกเสาวรส 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ไทนง เบอร์ 2 และพันธุ์พื้นเมือง

18.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรมีการจัดการแปลงปลูกอย่างเป็นระบบการควบคุมการผลิตในระบบอินทรีย์ การขุดร่องน้ำใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ (บ่อน้ำ คลอง และชลประทาน ห้วยช้างศรี) การตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมีในกรณีดินปน ใช้น้ำ Giffarine จะใส่เดือนละ 2 ครั้ง และจะตัดแต่งกิ่ง 1 ครั้ง/เดือน หลังการเก็บเกี่ยว และในพื้นที่จะเป็นดินประเภทดินเหนียวปนทราย ซึ่งเหมาะแก่การเพาะปลูกเสาวรส และมีแหล่งน้ำใกล้พื้นที่เพาะปลูก ซึ่งระยะเวลาในการผลิตจะปลูกในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ เริ่มให้ผลผลิตในช่วงเดือนมิถุนายน นอกจากนี้เกษตรกรมีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตเป็นอย่างดีจากประสบการณ์ของตนเองที่ได้เคยฝึกอยู่ที่โครงการหลวง จึงสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านการผลิตให้แก่หน่วยงานที่เข้ามาดูงาน และยังให้ยอดพันธุ์พื้นเมืองฟรีแก่ผู้ที่สนใจอีกด้วย

18.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตเสาวรสที่ได้นั้นจะมีคุณภาพสูง ผลใหญ่ รสชาติดี ซึ่งเกษตรกรจะขายทั้งผลสด และน้ำเสาวรสบรรจุขวด

18.4) ปัญหาและอุปสรรค

ความสามารถในการจัดการฟาร์มยังมีไม่มาก และตลาดยังไม่มี ความหลากหลายจึงส่งผลให้เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองพ่อค้าคนกลาง

19) กลุ่มเกษตรกรปทุมธานีโฮมสเตย์ ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เมาะ

19.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

กลุ่มเกษตรกรปทุมธานีโฮมสเตย์ ผู้นำกลุ่ม คือ คุณเจริญไชย ไชยกอ ซึ่งเป็นชาวลาวในพื้นที่ มีประชากรทั้งหมด 250 คน อาชีพส่วนใหญ่ของเกษตรกร คือ การปลูกชาอัสสัม และทำโฮมสเตย์

19.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

มีการทำโปรแกรมท่องเที่ยว ซึ่งเน้นกิจกรรมทางการเกษตร (ปลูกชา) และการปลูกพืชแบบผสมผสานกับเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่เข้ามาจะได้ลงมือทำในทุกขั้นตอนของการทำชา สินค้าจะขายให้แก่นักท่องเที่ยวในโรงแรมเครือเดียวกัน เกษตรกรทุกคนมีความเป็นเชี่ยวชาญในการปลูกชาจากการสืบทอดรุ่นต่อรุ่น ตั้งแต่การปลูก การดูแล การเก็บใบชา (ยอดใบชา) การคั่วใบชา การนวดชา ตากใบชา และการคัดเกรดใบชา ซึ่งชาที่มีลักษณะใบเป็นสีขาวถือเป็นชาที่ดีที่สุด (เกรด A) นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกรมีสมาชิกที่มีความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน คือ ด้านการผลิต การปลูกชาแบบผสมผสานกับทฤษฎีใหม่ ด้านการตลาด การจัดการแปรรูปสินค้าเกษตร และการจัดการด้านบัญชี

19.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

สินค้าที่โดดเด่นเป็นอย่างมากของกลุ่มเกษตรกร คือ ชาปทุมธานี ซึ่งเป็นชาที่มีคุณภาพสูง กลิ่นหอม และรสชาติดี

19.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังขาดความสามารถในการจัดการระบบสาธารณูปโภค เช่น น้ำ ขาดการวางแผนกิจกรรม (โปรแกรมการท่องเที่ยว) อย่างเป็นระบบ

20) กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ปลูกผักบ้านกาด (หอมหัวใหญ่) ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่เมาะ

20.1) สินค้าเกษตรที่มีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ในระบบอินทรีย์ ในพื้นที่ 1 ไร่ พันธุ์ที่ใช้ปลูกเป็นพันธุ์ซูปเปอร์เร็กซ์

20.2) วิธีการจัดการปัจจัยการผลิต

เกษตรกรจะโดยมีการเตรียมแปลงปลูกที่ดี โดยการปลูกหอมหัวใหญ่ จะใช้ดินร่วนปนทราย ซึ่งจะต้องไถพลิกดินตากแดดไว้ และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 รองพื้นคลุกเคล้าไปกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ แล้วขุดยกร่อง และมีการควบคุมโรคของหอมหัวใหญ่ อย่างใกล้ชิด ซึ่งโรคในหอมหัวใหญ่ที่สำคัญคือ โรคแอนแทรคโนส ใบจุดสีม่วง โรคเหี่ยว โรคเน่า ซึ่งสารป้องกันกำจัดโรคพืชควรพ่นด้วยสารจำพวก คาร์เบนดาซิม โปรคลอราซ แบนโดเซป โดยสลับกันพ่น มีการใช้ปุ๋ยหมัก ขี้วัว ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 และปุ๋ยสูตร 13 และระยะเวลา การผลิตหอมหัวใหญ่จะอยู่ในช่วงเดือนตุลาคม ถึง เดือนธันวาคม นอกจากนี้กลุ่มเกษตรกร ผู้ปลูกหอมหัวใหญ่มีความเชี่ยวชาญในด้านการผลิต การคัดเลือกพันธุ์ การดูแลควบคุมโรค และ มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการฟาร์มเป็นอย่างดี

20.3) ผลลัพธ์ของการจัดการ

ผลผลิตที่ได้ในแต่ละครั้งจะมีคุณภาพ ผลสวย และปลอดภัย

20.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับชุมชน และยังมีคู่แข่งทางการตลาด มาก จึงส่งผลให้อำนาจในการต่อรองราคาพ่อค้าคนกลางยังมีน้อย

5.2 องค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

องค์ความรู้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 14 กลุ่ม มี รายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ตำบลชมพู อำเภอสารภี

1.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

ปลาที่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยง ได้แก่ ปลาหมอ ปลานิลดำ ปลานิลแดง ปลาสลิด และกบ และแปรรูปปลาแดดเดียว/ปลาสาม

1.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

กลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง จากเกษตรกรเลี้ยงปลาตามแหล่งน้ำธรรมชาติ บ่อดิน มีการทำประมงในระบบอินทรีย์ ต่อมาได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการทำระบบไบโอฟลอค (biofloc) กับการผลิต สัตว์น้ำอินทรีย์ มีระบบกรองน้ำ บ่อพักน้ำ และพืชน้ำที่ช่วยกรองสารพิษ ซึ่งการเลี้ยง แบบไบโอฟลอค (biofloc) เป็นกลุ่มจุลินทรีย์เป็นการนำมาใช้เพื่อการบำบัดน้ำ รักษาสมดุล

ในบ่อเลี้ยงปลา ดังนั้นจึงทำให้ปลาเจริญเติบโตได้ดีขึ้น สามารถควบคุมคุณภาพของน้ำในบ่ออีกด้วย

1.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

จากการใช้ระบบการเลี้ยงแบบระบบไบโอฟล็อก (biofloc) ทำให้ปลามีการเจริญเติบโตที่ดี มีคุณภาพ และอัตราการตายของปลาน้อยลง

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าในแต่ละรอบการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ เพราะปลาเจริญเติบโตตามธรรมชาติ น้ำหนักและขนาดจึงไม่แน่นอน

2) กลุ่มเกษตรกรลำไยจัมโบ้ ตำบลชมพู อำเภอสารภี

2.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

ลำไยพันธุ์ อีค่อ พันธุ์เบ๊ยเขียว และพันธุ์ชมพู

2.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การปลูกลำไยจัมโบ้ของกลุ่มเกษตรกรนั้นอยู่ในระดับปลอดภัย ปลูกด้วยระบบอินทรีย์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลักในการปลูกและดูแลลำไย ปุ๋ยที่ใช้เป็นปุ๋ยคอกมูลสัตว์ซึ่งจะใช้ 1 กระสอบ/ 2 ต้น ในช่วงระยะบำรุงต้น สารเพิ่มฮอร์โมนจากน้ำตาลเพื่อเพิ่มความหวาน ฮอร์โมนใช้พ่นในช่วงเพิ่มผลผลิต และการให้น้ำจะให้ทุกอาทิตย์ โดยจะใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและบาดาล และมีการตัดแต่งกิ่ง และห่อต้นลำไยให้มีขนาดทรงพุ่มที่เหมาะสมซึ่งสามารถช่วยให้ผลลำไยมีคุณภาพเพิ่มขึ้นได้ สะดวกต่อการเก็บเกี่ยวและดูแลรักษา โดยจะตัดแต่งกิ่งหลังการเก็บเกี่ยวเสร็จ

2.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตที่ได้ออกมานั้นมีคุณภาพ ลูกใหญ่ มาตรฐานของสินค้า (ปลอดภัย) และรสชาติที่อร่อย

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพในการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่อื่น ๆ ได้ และสินค้าเกษตรยังมีการแข่งขันทางการตลาดที่สูงจึงทำให้อำนาจในการต่อรองพ่อค้าคนกลางน้อย เรื่องราคาผลผลิตที่ตกต่ำ เช่น การเข้ามาของลำไยพันธุ์อื่นจากจันทบุรีที่มีคุณภาพมากกว่า ทำให้ราคาตลาดของลำไยในพื้นที่ตกต่ำลง

3) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ ผู้ปลูกลำไย ตำบลหนองแฝก อำเภอสารภ

3.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จะปลูกลำไยพันธุ์อีดอ พันธุ์เขียวเขียว และพันธุ์ชมพู มีอยู่บ้างเล็กน้อย ในพื้นที่การปลูกของกลุ่มเกษตรกรมีทั้งหมดเฉลี่ย 10 ไร่

3.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การปลูกจะเน้นการปลูกให้ได้ผลผลิตลูกใหญ่ รสชาติหวาน และอร่อย ซึ่งในการเพาะปลูกจะเป็นระบบปลอดภัยใช้ระบบสปริงเกอร์ในการรดน้ำลำไย ใส่ปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 เดือนละ 1 ครั้ง สอร์โมนเป็นชุดพ่น 4 ครั้ง ครั้งละ 1 ถัง หรือใช้สอร์โมนไข่ ที่ทำขึ้นเองในการดูแลให้ปุ๋ยต้นลำไย ให้น้ำ 7 วันครั้ง โดยในการเพาะปลูกมีการใช้สารเร่งตอน ออกดอกเท่านั้น หลังจากนั้นจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักสอร์โมนไข่ในการปลูก กลุ่มเกษตรกรมีการดูแลอย่างดี ควบคุมทรงพุ่มไม่ให้สูง เพราะจะทำให้ปุ๋ยพ่นและสารที่ป้องกันการศัตรูพืชมีประสิทธิภาพ และการตัดแต่งกิ่งต้นลำไยซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตลำไยของกลุ่มมากยิ่งขึ้น

3.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตลำไยที่ได้จะลูกใหญ่นาตาลูกใกล้เคียงกัน ผิวสวย รสชาติดี ลำไยต้นไม่โทรม และมีผลผลิตให้ทุกปี

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มยังไม่มีความสามารถในการควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าให้มีคุณภาพสม่ำเสมอได้ และมักได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของภัยแล้ง และน้ำท่วม ทำให้ได้ปริมาณผลผลิตที่ลดลง และคุณภาพไม่ดีมากนัก

4) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลน้ำแพร่พัฒนา อำเภอดง

4.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ จะปลูกข้าวหอมมะลิ 105

4.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การปลูกข้าวจะเน้นในเรื่องของคุณภาพของข้าวความปลอดภัยจากสารเคมีในการเพาะปลูกข้าว และการดูแลโดยใส่ใจทุกรายละเอียด ตั้งแต่การคัดเลือกพันธุ์ที่ดี ให้ผลผลิตสูง แข็งแรง ทาโรค การถอดหญ้า การเก็บศัตรูพืช เช่น หอยในแปลงนา และนำไปทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับกากน้ำตาลโดยจะนำไปใส่ข้าว 2 ครั้งต่อรอบ หรือ เดือนละครั้ง และให้น้ำมี

ตลอดหรืออย่างน้อย 15 วัน/ครั้ง และตัดหญ้าเดือนละ 1 ครั้ง ซึ่งการดูแลอย่างละเอียดทุกขั้นตอน และการใส่ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสมทำให้ผลผลิตข้าวมีประสิทธิภาพมากขึ้น

4.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้ามีคุณภาพ ได้ผลผลิตในปริมาณจากการคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดี และการดูแลอย่างละเอียดโดยไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูกข้าว

4.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรได้รับปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตเสียหาย

5) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม

5.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ที่ปลูก คือ ข้าวหอมนิลและข้าวไรซ์เบอร์รี่

5.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การปลูกข้าวอยู่ในระบบอินทรีย์ มีการใช้น้ำหมักชีวภาพที่ทำจากเศษอาหารเหลือจะใช้ 20 ลิตร/ไร่ ใน 15 วัน/ครั้ง และชีวภาพน้ำส้มควันไม้ จะใช้เมื่อมีศัตรูพืชตัดหญ้า 15 วัน/ครั้ง หรือเก็บก่อนในการใส่ปุ๋ยเพื่อที่จะทำให้ปุ๋ยได้ผลดียิ่งขึ้น การให้น้ำโดยจะควบคุมระดับน้ำ 5-10 เซนติเมตร และยังใช้ระดับน้ำในการควบคุมวัชพืช

5.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้าเกษตรมีคุณภาพที่สมบูรณ์ ได้ปริมาณที่มาก

5.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการฟาร์มเหมาะสม

6) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ตำบลออนใต้ อำเภอสันกำแพง

6.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูกได้แก่พันธุ์ข้าวสันป่าตอง, ข้าวแดง และข้าวไรซ์เบอร์รี่

6.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การผลิตข้าวนั้นจะต้องเพาะเมล็ดพันธุ์ก่อน 13-15 วันก่อนลงปลูกในแปลงนา โดยคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่ดี โดยจะเพาะให้แปลงเล็กขนาดกว้าง 2 เมตร ยาว 3 เมตร ใน 1 แปลง จะใช้เมล็ดพันธุ์ข้าว 4 กิโลกรัม มีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์และน้ำหมักในการเพาะปลูกร่วมกับปุ๋ยเคมีสูตร 16 การจะทำให้ข้าวได้รับปุ๋ยอย่างเต็มที่เกษตรกรจะตัดหญ้าก่อนการใส่ปุ๋ย และการหมั่นตรวจและดูแลเพื่อป้องกันโรคแมลงและศัตรูพืชอยู่เสมอ

6.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ แข็งแรง เมล็ดไม่ลีบ ด้านทานโรคและแมลง เหมาะแก่การนำไปเป็นเมล็ดพันธุ์ข้าว

6.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรมักจะได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของภัยแล้ง การขาดแคลนน้ำ

7) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวตำบลท่าวังพร้าว ตำบลท่าวังพร้าว อำเภอสันป่าตอง

7.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูกเป็นพันธุ์อีดอ ในพื้นที่ 4 ไร่ จำนวนทั้งหมด 90 ตัน

7.2) วิธีการจัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ในการปลูกจะใช้ปุ๋ยเคมี (ปุ๋ยตราเรือใบ ไชเปอร์เมทริน และ คลอร์ไพริฟอส) ยาฆ่าแมลง ฮอร์โมน (แคลเซียม) และน้ำหมักชีวภาพ ในการบำรุงต้นลำไย ส่วนปุ๋ยเคมี 257 สารโพแทสเซียมคลอเรตตันละ 1 กิโลกรัม และปุ๋ยคอกจะใช้หลังการเก็บเกี่ยวโดยให้ 1 ตันต่อ 1 กิโลกรัม ซึ่งการให้ปุ๋ยจะให้ 4 ครั้ง ในช่วงแตกช่อ ลูกขนาดเท่าหัวไม้ขีด ลูกขนาดเท่ามะเขือพวง และลูกขนาดเท่าพุทราเมือง เป็นการให้ปุ๋ยตามช่วงเวลาที่เหมาะสมของต้นลำไยทำให้ได้รับสารอาหารที่เหมาะสมและเพิ่มประสิทธิภาพของผลผลิตได้เป็นอย่างดี

7.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพ รสชาติหวาน และอร่อย

7.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติในเรื่องของภัยแล้ง พายุ ลมฝน ส่งผลทำให้ผลผลิตเกิดความเสียหายและได้ปริมาณผลผลิตที่ลดลง

8) กลุ่มเกษตรกรปลูกลำไยปลอดภัย ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

8.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าเกษตร คือ ลำไยพันธุ์อีดอ

8.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ในการเพาะปลูกทางกลุ่มเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการดูแลลำไยในระบบอินทรีย์ทั้งหมดตลอดการปลูก สารโคโคซานจะใช้เดือนละ 2 ครั้ง ปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งทำจากของเหลือใช้จากการทำเกษตร เช่น นำฝางข้าว ตอซังข้าว ตอซังข้าวโพด เปลือกถั่วเหลือง และยังใช้กิ่งไม้ใบไม้ผสมจี้วแล้วนำไปไว้ใต้ต้นลำไย และจะใช้ปุ๋ยเคมี ไชเปอร์ในบางครั้ง โดยดูตาม

อาการของพืชตอนที่ป่วยหนักไม่สามารถควบคุมได้ การตัดหญ้า 1 ครั้ง/เดือน การตัดแต่งกิ่ง ตัดแต่งผลทำให้ผลมีขนาดที่โตสม่ำเสมอ

8.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตที่ได้จะลูกใหญ่ ผิวสวย รสชาติดี และความสดใหม่ใน ตัวสินค้าเกษตรของกลุ่มเกษตรกร

8.4) ปัญหาและอุปสรรค

พื้นที่ทำการเกษตรเหมาะแก่การปลูกพืชแต่ปริมาณน้ำยังมีไม่เพียงพอ ปริมาณ และคุณภาพขึ้นอยู่กับสภาพอากาศซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

9) เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

9.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ที่ปลูก คือ พันธุ์ซูเปอร์เร็กซ์

9.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การเพาะปลูกจะคัดเลือกเมล็ดพันธุ์ที่มีอัตราการงอกสูง และเหมาะสมกับการเพาะปลูกในพื้นที่ ใช้น้ำหมักชีวภาพทำเอง 25 วัน/ครั้ง ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ใช้ 20 กิโลกรัม/ไร่ พ่นยา 15 วัน/ครั้ง ตัดหญ้า 1 ครั้ง/สัปดาห์ การให้น้ำ 7 วันครั้ง และการสังเกตอาการของพืช

9.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตของทางกลุ่มเกษตรกรอยู่ในระดับอาหารปลอดภัย ผลผลิตมีคุณภาพดี ไม่มีกลิ่นที่แรงมาก ผลสวย

9.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมในเรื่องของโรคพืชได้บางครั้ง และสภาพอากาศที่ไม่สามารถควบคุมได้

10) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันก้อเกิด ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง

10.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าของกลุ่มมีหลายประเภท คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ก๋วยเตี๋ยวต้มยำ และข้าวเกรียบผัดต่าง ๆ

10.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การผลิตจะใช้เครื่องอบในการอบแผ่นข้าวแต๋น ใช้ส่วนผสมที่มีคุณภาพ และนำมาจากคนในชุมชน และยังได้เริ่มคิดเครื่องทำแผ่นข้าวแต๋นอัตโนมัติ เพื่อลดการใช้แรงงาน นอกจากนี้มีการตรวจเช็ค เรื่อง QC เช็คความเรียบร้อยของสินค้าก่อนส่งขาย

10.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้าของกลุ่มได้มีการขอใบรับรองมาตรฐานเรียบร้อยแล้ว และมีเอกสารรับรองความสะอาด ปลอดภัย จากสาธารณสุข สามารถผลิตสินค้าที่มีคุณภาพ อย่างสม่ำเสมอ และในปริมาณตามที่คุณซื้อกำหนดได้

10.4) ปัญหาและอุปสรรค

ปัญหาและอุปสรรคของกลุ่ม คือ แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ต้นทุน และวัตถุดิบในการผลิตค่อนข้างสูง สินค้าเกษตรมีคู่แข่งทางการตลาดมาก และสินค้ายังมีข้อจำกัด ในความหลากหลายของตัวสินค้าให้เข้ากับแต่ละกลุ่มลูกค้า

11) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ตำบลขุขะ อำเภอสันป่าตอง

11.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าเกษตร คือ เห็ด ซึ่งทางฟาร์มมีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกरी เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น

11.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การจัดการผลิตโดยการจัดการระบบฟาร์มเพาะเห็ดที่ดี มีการตรวจเช็ค อุณหภูมิความชื้นของโรงเพาะเห็ดอย่างสม่ำเสมอ และวิธีในการเก็บผลผลิตที่ประณีต นอกจากนี้ ยังมีโรงเย็นในการเก็บรักษาคุณภาพของผลผลิต การทำบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ และแพคเกจจิ้งที่ดี

11.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

สินค้าเกษตรมีความสวยงาม ดอกเห็ดใหญ่ สีสวย และรสชาติดี สินค้ามีความปลอดภัยสูง การจัดการโรงเรือนที่ดีช่วยลดความเสียหายแก่ผลผลิตได้

11.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าในปริมาณที่มากได้ ตามคำสั่งซื้อ สินค้าเห็ดจากร้านสุกี้ MK และประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีกำลังการผลิตที่มากพอต่อความต้องการของผู้ซื้อ และมีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

12) กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง

12.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูก คือ ข้าวเหนียวสันป่าตอง, ข้าวแดง และข้าวไรซ์เบอร์รี่

12.2) วิธีการจัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การเพาะปลูกข้าวของเกษตรกรเน้นการใช้ระบบอินทรีย์ มีการบำรุงดิน และการดูแลเพาะปลูกข้าวที่ดี มีการจัดการฟาร์ม ไม่ว่าจะเป็นการถนอมหญ้า การให้น้ำที่สม่ำเสมอ การกำจัดศัตรูพืช โดยในพื้นที่ใช้ปุ๋ยอินทรีย์มาแล้ว 3 ปี และมีการดูแลข้าวด้วยระบบชีววิธี นอกจากนี้ยังนำเครื่องจักรมาเป็นเครื่องทุ่นแรงในการเตรียมดิน การเก็บเกี่ยว

12.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

กลุ่มเกษตรกรสามารถผลิตข้าวให้ได้สม่ำเสมอ ได้ปริมาณผลผลิตที่สูง

12.4) ปัญหาและอุปสรรค

ตลาดที่ขายสินค้าเกษตรยังไม่มีหลากหลาย และต้นทุนในการผลิตที่สูง

13) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกษตรอินทรีย์ดอกคำ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว

13.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูก ได้แก่ ข้าวหอมนิล ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวมะลิแดงมันปู และข้าวมะลิ105

13.2) วิธีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

พื้นที่ในการเพาะปลูกของกลุ่มเกษตรกรจะมีไม่มาก เพื่ออำนวยความสะดวกที่ดีและสามารถครอบคลุมผลผลิตให้ได้คุณภาพสูง โดยการผลิตข้าวอินทรีย์เป็นระบบการผลิตข้าวที่ไม่ใช้สารเคมีทางการเกษตร พื้นที่ปลูกจะห่างจากพื้นที่ที่มีการใช้สารเคมีการเกษตร ในการปลูกข้าวอินทรีย์กลุ่มเกษตรกรจะเลือกใช้วิธีการแบบปักดำซึ่งจะมีความเหมาะสมกับการผลิตข้าวอินทรีย์ และควบคุมลดปริมาณวัชพืชโดยการรักษาระดับน้ำในนาประมาณ 5-15 เซนติเมตร

13.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ข้าวของกลุ่มเกษตรกรมีเอกลักษณ์ ปลอดภัย และมีคุณภาพดี โดยเฉพาะข้าวไรซ์เบอร์รี่ ทำให้สินค้าของกลุ่มสามารถขายได้

13.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรพบปัญหาและอุปสรรค คือ ยังขาดความสามารถในการควบคุมการผลิตให้ได้ปริมาณที่มากเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคได้

14) เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสอินทรีย์ ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เอย

14.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เกษตรกรจะปลูกเสาวรศ 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ไททอง เบอร์ 2 และพันธุ์พื้นเมือง

14.2) วิธีการจัดการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

เกษตรกรมีการจัดการแปลงปลูกอย่างเป็นระบบการควบคุมการผลิตในระบบอินทรีย์ การขุดร่องน้ำใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ การตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมีในการฉีดพ่น ใช้ปุ๋ย Giffarine จะใส่เดือนละ 2 ครั้ง เสาวรศเป็นพืชที่ออกผลผลิตได้เกือบตลอดทั้งปี จึงต้องใส่ปุ๋ยอย่างสม่ำเสมอ และจะตัดแต่งกิ่ง 1 ครั้ง/เดือน โดยจะตัดแต่งให้แตกกิ่งใหม่ และตัดแต่งกิ่งเลือกเถาที่สมบูรณ์

14.3) ผลลัพธ์ของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

ผลผลิตมีคุณภาพสูง ราคาส่งดี

14.4) ปัญหาและอุปสรรค

ความสามารถในการจัดการฟาร์มยังมีไม่มาก ไม่ว่าจะเป็นการจัดการแปลงปลูก การวางระบบน้ำ

5.3 องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 13 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ตำบลชมพู อำเภอสารภี

1.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

ปลาที่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยง ได้แก่ ปลาหมอ ปลานิลดำ ปลานิลแดง ปลาสลิด และกบ แต่สินค้าที่เป็นตัวหลักของกลุ่ม คือ ปลาสลิด และลูกกบ

1.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

กลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง โดยมีการทำประมงในระบบอินทรีย์ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการทำระบบไบโอฟล็อก (biofloc) กับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์ มีระบบกรองน้ำ บ่อพักน้ำ และฟิชน้ำที่ช่วยกรองสารพิษ

1.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

สินค้าเกษตรที่ได้ปลอดจากสารเคมีจากการเลี้ยง และมีคุณภาพ

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าในแต่ละรอบการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้

2) กลุ่มเกษตรกรลำไยจัมโบ้ ตำบลชมพู อำเภอสารภี

2.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มเกษตรกรลำไยจัมโบ้ คือ คุณอริศม วรรณเวก โดยมีความเชี่ยวชาญด้านการผลิตลำไยจัมโบ้เป็นอย่างดี

2.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การปลูกลำไยจัมโบ้ของกลุ่มเกษตรกรนั้นอยู่ในระดับปลอดภัย ปลูกด้วยระบบอินทรีย์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เป็นหลักในการปลูกและดูแลลำไย ปุ๋ยที่ใช้ คือ ปุ๋ยคอกมูลสัตว์ในช่วงระยะบำรุงต้น สารเพิ่มฮอร์โมนจากน้ำตาลเพื่อเพิ่มความหวาน ฮอร์โมนใช้พ่นในช่วงเพิ่มผลผลิต และการให้น้ำจะให้ทุกอาทิตย์โคนจะใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติและบาดาล

2.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตที่ได้ออกมานั้นมีคุณภาพ ลูกใหญ่ ได้มาตรฐานของสินค้า (ปลอดภัย) และรสชาติที่อร่อย

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณและคุณภาพในการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพมากกว่าที่อื่น ๆ ได้

3) กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลน้ำแพร่พัฒนา อำเภอหางดง

3.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูก คือ หอมมะลิ 105 สำหรับพื้นที่ในการปลูกข้าวนั้นเกษตรกรจะใช้พื้นที่ปลูกจำนวนไม่มาก

3.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การปลูกข้าวจะเน้นในเรื่องของคุณภาพของข้าวเน้นความปลอดภัยจากสารเคมีในการเพาะปลูกข้าว และการดูแลโดยใช้ใจทุกรายละเอียด ไม่ว่าจะเป็นการถอดหญ้า การเก็บศัตรูพืช เช่น หอยในแปลงนา และนำไปทำเป็นปุ๋ยอินทรีย์ผสมกับกากน้ำตาล โดยจะนำใส่ข้าว 2 ครั้งต่อรอบ หรือ เดือนละครั้ง และให้น้ำมีตลอดหรือน้อย 15 วัน/ครั้ง และตัดหญ้าเดือนละ 1 ครั้ง และการใช้เชื้อชีวอินทรีย์ คือ การลดหรือควบคุมประชากรศัตรูพืชให้อยู่ในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบกับพืช เช่น หอย และนำหอยนั้นมาทำเป็นน้ำหมัก ซึ่งจะผลิตปุ๋ยหมักและน้ำหมักใช้กันเอง โดยนำเศษ พืชผัก ศัตรูพืช เช่น หอย นำไปใส่ในถังหมักแล้วผสมกับกากน้ำตาล

คนให้เข้ากันแล้วจึงปิดฝาภาชนะ ถ้าเป็นหอยเชลล์ ควรหมักอย่างน้อย 1 เดือน จึงนำไปใช้ได้ และระหว่างหมักให้หมั่นคนส่วนผสมทุกวัน

3.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

สินค้ามีคุณภาพ และการดูแลอย่างละเอียดโดยไม่ใช้สารเคมีในการเพาะปลูกข้าว

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรได้รับปัญหาและอุปสรรค ในเรื่องของภัยธรรมชาติ ภัยแล้ง ทำให้ผลผลิตเสียหาย

4) เกษตรกรผู้ปลูกเมล็ดอินทรีย์ ตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอดง

4.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เมล็ดที่ปลูกมี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์อัลฟา กรีนเนต และออเรนจ์เนต

4.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ในพื้นที่ 1 ไร่ จะประกอบไปด้วยพื้นที่ในการเพาะปลูกเมล็ด 3 โรงเรือน ปลูกด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์ ใช้ระบบน้ำหยด และแหล่งน้ำที่ใช้ในการเกษตรมาจากน้ำบาดาล มีถังเก็บน้ำ และถังพักน้ำ จำนวน 3 ถัง ปลูกในกระถางควบคุมโรค มีระบบน้ำที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์ เป็นระบบทามเมอร์ เพื่อที่พืชจะได้น้ำและปุ๋ยที่เท่ากันสม่ำเสมอ ซึ่งการปลูกเมล็ดจะปลูกหมุนเวียนกันตลอดทั้งปี ในขั้นตอนของการผสมเกสร กลุ่มเกษตรกรจะผสมเกสรเอง ปราศจากสารเคมีเร่งผลผลิต และจะต้องตัดแต่งกิ่งทุกวันซึ่งต้นเมล็ด 1 ต้น จะควบคุมให้มีผลไม่เกิน 2 ลูก และระยะเวลาในการผลิต 15 วัน

4.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ปลอดภัยต่อผู้ผลิตและผู้บริโภค และทำให้คุณภาพของผลผลิตดี

4.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรในปริมาณที่มากพอกับความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ เนื่องจากทางกลุ่มเกษตรกรจะเน้นคุณภาพในการผลิตที่สูง และนอกจากนี้สินค้าเกษตรยังมีคู่แข่งทางการตลาดเพิ่มมากขึ้นอีกด้วย

5) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแม่ท่าออร์แกนิก ตำบลแม่ท่า อำเภอมะเอน

5.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พืชที่ปลูกเป็นพืชผักทุกชนิดตามฤดูกาล

5.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การเพาะปลูกจะเป็นรูปแบบเกษตรผสมผสาน การผลิตในระบบเกษตรอินทรีย์ และการทำเกษตรยั่งยืน การเพาะปลูกพืชผักจะไม่มีการใช้สารเคมีเลย เน้นการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก จี๊ว จี๊ไก่อ จี๊หมู และน้ำหมักที่เกิดจากเศษผักผลไม้หรือเศษอาหาร รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ตลอดระยะเวลาการเพาะปลูก การควบคุมศัตรูพืช โดยวิธีธรรมชาติ (ชีววิธี) เช่น การใช้แมลง (ตัวห้ำ ตัวเบียน) และเชื้อโรค เป็นต้น โดยสินค้าเกษตรจะมีการตรวจมาตรฐาน และควบคุมการใช้ปุ๋ยในการผลิตของกลุ่มอยู่ตลอด

5.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตผักและผลไม้ของกลุ่มก่อนที่จะขายในตราสินค้าแม่ทาออร์แกนิก จะต้องผ่านการตรวจสอบในมาตรฐานของแม่ทาก่อน ผลผลิตที่ได้จึงมีคุณภาพ ปลอดสารเคมี ลูกค้ายืนยันในตัวสินค้าทำให้รายได้ของเกษตรกรเพิ่มขึ้น

5.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้ปริมาณที่มากเพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภคได้ และการรับมือกับสภาพอากาศ

6) เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลห้วยทราย อำเภอแม่ริม

6.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เกษตรกรผู้ปลูกข้าวอินทรีย์ พันธุ์ที่ปลูก คือ ข้าวหอมนิลและข้าวไรซ์เบอร์รี่

6.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การปลูกข้าวอยู่ในระบบอินทรีย์ มีการใช้น้ำหมักชีวภาพที่ทำจากเศษอาหารเหลือใช้ และชีวภาพน้ำส้มควันไม้แทนการใช้ปุ๋ยเคมี การให้น้ำโดยจะควบคุมระดับน้ำ 5-10 เซนติเมตร เพื่อใช้ในการควบคุมวัชพืช และอยู่ใกล้กับแหล่งน้ำ (ลำน้ำห้วยทราย) ซึ่งเพียงพอต่อการทำการเกษตร

6.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

สินค้าเกษตรที่ได้ปลอดสาร เป็นที่ต้องการของผู้บริโภคที่รักในเรื่องของสุขภาพ

6.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการฟาร์มเหมาะสม

7) กลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ ตำบลสันป่าเป้า อำเภอสันทราย

7.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มเกษตรกรปลูกผักปลอดสารพิษ โดยจะปลูกพืชผักตามฤดูกาล

7.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

กลุ่มเกษตรกรจะปลูกพืชแบบผสมผสานกับแนวทางเกษตรธรรมชาติ เน้นพืชผักตามฤดูกาลและเป็นอินทรีย์ทั้งหมด มีการทำโรงเรือนสาธิตการปลูกพืชในโรงเรือน การทำปุ๋ยอินทรีย์ น้ำหมักชีวภาพ และการเลี้ยงไส้เดือนดิน เพื่อนำปุ๋ยเหล่านี้มาใช้ในการเพาะปลูก ซึ่งวิธีการปลูกผักปลอดสาร ควรเลือกสถานที่ที่เหมาะสม ใกล้กับแหล่งน้ำ และก่อนปลูกควรใช้ ปุ๋ยหมักผสมดินในแปลงปลูก ใช้ฟางข้าวคลุมแปลงปลูกการดูแลรักษา ใช้น้ำหมักชีวภาพจาก การหมัก และการกำจัดวัชพืชโดยใช้วิธีการถอน

7.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

สินค้าเกษตรของกลุ่มจะอยู่ภายใต้ตราสินค้า “เพียงดิน” ผลผลิตจะเป็น พืชผักตามฤดูกาลที่ปลอดสาร มีคุณภาพ คุณค่าสารอาหารสูง ผักสด และอร่อย

7.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังไม่สามารถจัดการฟาร์มให้มีประสิทธิภาพได้ และการควบคุมศัตรูพืช

8) เกษตรกรผู้ปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ ตำบลหนองหาร อำเภอสันทราย

8.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

ผักไฮโดรโปนิคส์ที่กลุ่มเกษตรกรปลูกมีทั้งหมด 4 ชนิด ได้แก่ เรดโอ๊ค กรีนโอ๊ค กรีนคอส และบัตเตอร์เฮด

8.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ในพื้นที่ปลูก 60 ตารางวา มีรางชุดจำนวน 8 ชุด โดยปุ๋ยที่ใช้เป็น ปุ๋ย AB จะใส่อย่างละ 10 ซีซี ต่อน้ำ 1 ลิตร แปลงละ 6 ลิตร/เดือน และปุ๋ยหมักในการให้ปุ๋ยและน้ำจะ เปลี่ยนทุก ๆ 15 วัน แหล่งน้ำที่ใช้จากน้ำบาดาล โดยจะมีถังเก็บน้ำ จำนวน 2 ถัง ในการปลูกพืช แบบไฮโดรโปนิคส์มีการตกแต่งของสารเคมีที่น้อยกว่าการปลูกผักลงดินมีการใช้สารเคมี ก่อนข้างสูงในการกำจัดศัตรูพืชต่าง ๆ

8.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตที่ได้มีความสะอาด ปลอดสารพิษ สด และอายุเก็บเกี่ยวเร็ว เพราะพืชได้รับสารอาหารอย่างสม่ำเสมอ

8.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังผลิตสินค้าได้ในปริมาณที่น้อยเนื่องจากพื้นที่ในการเพาะปลูกมีไม่มากนัก

9) กลุ่มเกษตรกรปลูกลำไยปลอดภัย ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

9.1) สินค้าของกลุ่ม

สินค้าเกษตร คือ ลำไย

9.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การเพาะปลูกทางกลุ่มเกษตรกรจะใช้ปุ๋ยอินทรีย์และการดูแลลำไยในระบบอินทรีย์ทั้งหมดตลอดการปลูก สารโคโคซานจะใช้เดือนละ 2 ครั้ง ปุ๋ยอินทรีย์ซึ่งทำจากของเหลือใช้จากการทำเกษตร เช่น นำฟางข้าว ตอซังข้าว ตอซังข้าวโพด เปลือกถั่วเหลือง และยังใช้กิ่งไม้ใบไม้ผสมขี้วัวแล้วนำไปไว้ได้ต้นลำไย และจะใช้ปุ๋ยเคมีไซเปอร์ในบางครั้งดูตามอาการของพืชตอนที่ปุ๋ยหมักไม่สามารถควบคุมได้

9.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตที่ได้จะลูกใหญ่ ผิวสวย และรสชาติดี และความสดใหม่ในตัวสินค้าเกษตรของกลุ่มเกษตรกร

9.4) ปัญหาและอุปสรรค

พื้นที่ทำการเกษตรเหมาะแก่การปลูกพืช แต่ปริมาณน้ำยังมีไม่เพียงพอ ปริมาณและคุณภาพขึ้นอยู่กับสภาพอากาศซึ่งไม่สามารถควบคุมได้

10) เกษตรกรผู้ปลูกหอมหัวใหญ่ ตำบลน้ำบ่อหลวง อำเภอสันป่าตอง

10.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าเกษตร คือ หอมหัวใหญ่ (พันธุ์ซูเปอร์เร็กซ์)

10.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การเพาะปลูกหอมหัวใหญ่ทางกลุ่มเกษตรกรจะใช้น้ำหมักชีวภาพทำเอง 25 วัน/ครั้ง ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 ใช้ 20 กิโลกรัม/ไร่ พ่นยา 15 วัน/ครั้ง ตัดหญ้า 1 ครั้ง/สัปดาห์ การให้น้ำ 7 วัน/ครั้ง และมีการดูแลเอาใจใส่อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการให้น้ำอย่างเหมาะสมมาเสมอ การกำจัดวัชพืชเพื่อไม่ให้ไคแย่งสารอาหารของพืชหรือเป็นแหล่งเพาะศัตรูพืช

10.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ความสนใจดูแลอย่างใกล้ชิดเป็นอย่างมากของกลุ่มเกษตรกรทำให้ได้หอมหัวใหญ่ในปริมาณที่มากและมีคุณภาพดี

10.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีการแข่งขันกันทั้งในอำเภอและต่างจังหวัด จึงทำให้อำนาจในการต่อรองพ่อค้าคนกลางยังมีไม่มาก กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมในเรื่องของโรคพืชได้แน่นอน

11) กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลบ้านเม อำเภอสันป่าตอง

11.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่ปลูก คือ ข้าวเหนียวสันป่าตอง, ข้าวแดง และข้าวไรซ์เบอร์รี่

11.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

พื้นที่ในการเพาะปลูกมีการใช้ปุ๋ยอินทรีย์มาแล้ว 3 ปี และมีการดูแลข้าวด้วยระบบชีววิธี ปลอดจากสารเคมี และควบคุมลดปริมาณวัชพืชโดยการรักษาระดับน้ำในนาปริมาณ 5-15 เซนติเมตร แทนการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช

11.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ส่งผลดีต่อตัวผู้ผลิตและผู้บริโภคในเรื่องของสุขภาพมาก

11.4) ปัญหาและอุปสรรค

ตลาดที่ขายสินค้าเกษตรยังไม่มีหลากหลาย และมีปัญหาในเรื่องของการขาดแคลนแรงงาน

12) เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสอินทรีย์ ตำบลบ้านหลวง อำเภอแม่เอย

12.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เกษตรกรจะปลูกเสาวร 2 พันธุ์ ได้แก่ พันธุ์ไททอง เบอร์ 2 และพันธุ์พื้นเมือง

12.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

เกษตรกรมีการจัดการแปลงปลูกอย่างเป็นระบบการควบคุมการผลิตในระบบอินทรีย์ การขุดร่องน้ำใช้น้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ (บ่อน้ำ คลอง และชลประทาน ห้วยช้างศรี) และการตัดหญ้าแทนการใช้สารเคมีในการกำจัดวัชพืช

12.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตที่ได้นั้นมีคุณภาพสูง ผลใหญ่รสชาติดี

12.4) ปัญหาและอุปสรรค

ความสามารถในการจัดการฟาร์มยังมีไม่มาก และตลาดยังไม่มีหลากหลายจึงส่งผลให้เกษตรกรขาดอำนาจในการต่อรองพ่อค้าคนกลาง

13) กลุ่มเกษตรกรอินทรีย์ปลูกผักบ้านกาด (หอมหัวใหญ่) ตำบลบ้านกาด อำเภอแม่วาง

13.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าเกษตร คือ หอมหัวใหญ่ (พันธุ์ซูเปอร์เร็กซ์)

13.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

เกษตรกรจะมีการเตรียมแปลงปลูกที่ดีก่อนการลงปลูกหอมหัวใหญ่ โดยการปลูกหอมหัวใหญ่จะใช้ดินร่วนปนทราย ซึ่งจะต้องไถพลิกดินตากแดดไว้อย่างน้อย 7 วัน และใส่ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 รองพื้นคลุกเคล้าไปกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และขุดยกร่อง มีการใช้ปุ๋ยหมัก จีวู ปุ๋ยเคมีสูตร 15-15-15 โดยให้ 15 วัน/ครั้ง และปุ๋ยสูตร 13 ซึ่งการเพาะปลูก หอมหัวใหญ่ให้ได้ผลผลิตที่ดีนั้นต้องมีการเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างมาก

13.3) ผลลัพธ์ของการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และสินค้าปลอดภัย

ผลผลิตที่ได้ในแต่ละครั้งจะมีคุณภาพ ผลสวย และปลอดภัย

13.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีความต้องการในระดับชุมชน และยังมีคู่แข่งทางการตลาด มาก จึงส่งผลให้อำนาจในการต่อรองราคาพ่อค้าคนกลางยังมีน้อย

5.4 องค์ความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อต่อยอดมูลค่า

องค์ความรู้ในการแปรรูปสินค้าเกษตรเพื่อต่อยอดมูลค่า มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 3 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ตำบลชมพู อำเภอสารภี

1.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

สินค้าแปรรูปหลัก คือ ปลาแดดเดียว ปลาต้ม และปลาเส้นปรุงรส

1.2) วิธีการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อต่อยอดมูลค่า

การแปรรูปของกลุ่มเกษตรกรจะใช้ปลานิลในการแปรรูปเป็น ปลาแดดเดียว ปลาเส้นปรุงรส และปลาต้ม โดยในแต่ละครั้งจะทำการผลิตครั้งละ 100 กิโลกรัม โดยจะรับซื้อปลาจากสมาชิกกลุ่มแล้วจึงนำมาทำการแปรรูป ซึ่งวิธีการแปรรูป คือ (1) ปลานิล ปลาเส้นปรุงรส เหลือสำเร็จร้อยละ 40 (2) ปลาต้ม เหลือสำเร็จร้อยละ 70 (3) ปลาแดดเดียว เหลือสำเร็จ ร้อยละ 60 มีการทำแพคเกจจิ้ง มีการบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ

1.3) ผลลัพธ์

สินค้าเกษตรมีหลายหลาก เข้าถึงลูกค้าได้ง่าย สินค้าเกษตรที่ได้มีคุณภาพ ที่สูง ปลอดภัย สะอาด และมีรสชาติที่ดี

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

การพัฒนาในตัวสินค้าเกษตรให้เป็นที่ต้องการของตลาดในทุกเพศทุกวัย และการออกแบบบรรจุภัณฑ์ให้ดูดี น่าซื้อ และง่ายต่อการบริโภค

2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง

2.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันกอเกิด สินค้าในกลุ่ม คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร กล้วยฉาบ ลำไยอบแห้ง และข้าวเกรียบผัดต่าง ๆ สินค้าจะขายในตราสินค้า “ต้นเก็ด” สินค้าหลักของกลุ่ม คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ข้าวแต่น้ำลำไย

2.2) วิธีการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อต่อยอดมูลค่า

การแปรรูปสินค้าส่วนผสมต่าง ๆ มาจากเกษตรกรในชุมชน สินค้าที่ได้ คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร และข้าวแต่น้ำลำไย โดยจะใช้ข้าวคั้ดเกรดสันป่าตอง 1 (เมื่อจะอ้วน เวลาทอดจะสวยและฟู) ข้าวแต่น้ำไม่ใช้น้ำตาล วัตถุดิบที่ใช้ส่วนมากเป็นของเกษตรกรในชุมชน ลำไยที่ใช้ผลิตเป็นพันธุ์เขียวเขียว และมีการใช้วิทยุพีชในการตกแต่งหน้าข้าวแต่น้ำ นอกจากนี้ กลุ่มเกษตรกรยังต่อยอดสินค้าโดยการเพิ่มรูปลักษณะต่าง ๆ เช่น หน้ายิ้ม หน้าเสียวพระจันทร์ เป็นต้น ให้แตกต่างจากเดิมที่เป็นรูปวงกลม และไม่มีหน้า ทางกลุ่มยังมีการบรรจุภัณฑ์ในการบรรจุสินค้าที่โดดเด่น สวยงาม และเป็นเอกลักษณ์ของกลุ่ม

2.3) ผลลัพธ์

การแปรรูปสินค้าในมีหลากหลาย และต่างไปจากเดิม ทำให้สินค้าของกลุ่มเกษตรกรเป็นที่น่าดึงดูด และสร้างมูลค่าเพิ่มแก่ตัวสินค้า

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้ายังมีข้อจำกัดในความหลากหลายของตัวสินค้าให้เข้ากับแต่ละกลุ่มลูกค้า

3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง

3.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ฟาร์มมีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกาบ เห็ดเป๋าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น และการแปรรูปเห็ด หมูยอเห็ด และน้ำเห็ด

3.2) วิธีการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อต่อ ยอดมูลค่า

การจัดการผลิตโดยการจัดการระบบฟาร์มเพาะเห็ดที่ดี และวิธีในการเก็บผลผลิตที่ประณีต การนำเห็ดมาแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีโรงเย็นในการเก็บรักษาคุณภาพของผลผลิต มีมาตรฐาน สะอาด การทำบรรจุภัณฑ์แบบสุญญากาศ และแพคเกจจิ้งที่ดี

3.3) ผลลัพธ์

สินค้าเกษตรต้องมีคุณภาพดี และราคาเหมาะสมกับตัวสินค้าของกลุ่มเกษตรกร

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าในปริมาณที่มากได้ ตามคำสั่งซื้อสินค้าเห็ดจากร้านสุกี้ MK และประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีกำลังการผลิตที่มากพอต่อความต้องการของผู้ซื้อ และมีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

5.5 องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP)

องค์ความรู้ในการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP) มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 3 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1) กลุ่มชุมชนประมงครบวงจรท้องถิ่นตำบลชมพู ตำบลชมพู อำเภอสารภี

1.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

ปลาที่กลุ่มเกษตรกรเลี้ยง ได้แก่ ปลาหมอ ปลานิลดำ ปลานิลแดง ปลาสลิด และกบ แต่สินค้าที่เป็นตัวหลักของกลุ่ม คือ ปลาสลิด

1.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP)

กลุ่มเกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสานในพื้นที่ของตนเอง โดยมีการทำประมงในระบบอินทรีย์ ซึ่งได้รับการช่วยเหลือจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการทำระบบไบโอฟล็อก (biofloc) กับการผลิตสัตว์น้ำอินทรีย์โดยจะมีการตรวจมาตรฐานในการผลิตทุกปี ซึ่งทางกลุ่มเกษตรกรก็ได้รับมาตรฐานการปฏิบัติทางการประมงที่ดี (Good Agriculture Practice, GAP) หรือ safety level (GAP)

1.3) ผลลัพธ์

ผลผลิตมีคุณภาพ ความปลอดภัย ลูกค้ายึดมั่นในมาตรฐานจากการรับรองการผลิตที่เป็นที่ยอมรับ ส่งผลให้รายได้ และยอดขายเพิ่มมากขึ้นจากเดิม

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถควบคุมปริมาณการผลิตสินค้าในแต่ละรอบการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มลูกค้าได้ และการควบคุมรักษามาตรฐานให้ได้ตาม safety level (GAP)

2) เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนอินทรีย์ ตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง

2.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เมล่อน 3 พันธุ์ คือ พันธุ์อัลฟา กรีนเน็ต และออเรนจ์เน็ต

2.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP)

ในพื้นที่ 1 ไร่จะประกอบไปด้วยพื้นที่ในการเพาะปลูกเมล่อน 3 โรงเรือนโดย 1 โรงเรือน ที่สามารถปลูกพืชได้ 12 แถว รวม 720 ต้น ปลูกด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์ ใช้ระบบน้ำหยด (บาดาล) ปลูกในกระถางควบคุมโรค มีระบบน้ำที่ควบคุมด้วยคอมพิวเตอร์เป็นระบบทามเมอร์ ทำให้พืชได้รับน้ำและปุ๋ยที่สม่ำเสมอ และเพียงพอ ซึ่งเกษตรกรจะทำการผสมเอง ปราศจากสารเคมีเร่งผลผลิต และจะต้องตัดแต่งกิ่งทุกวันซึ่งต้นเมล่อน 1 ต้น จะควบคุมให้มีผลไม่เกิน 2 ลูก และกลุ่มเกษตรกรยังได้รับการรับรองมาตรฐาน ด้านระบบการจัดการคุณภาพการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับพืช (GAPพืช) จากกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการจดทะเบียนพาณิชย์

2.3) ผลลัพธ์

สินค้าเกษตรมีคุณภาพ เป็นที่ต้องการของตลาด มีการได้รับการรับรอง GAP และกระบวนการในการผลิตที่ดี ทำให้ปลอดภัยทั้งในตัวของลูกค้าและตัวของผู้ผลิตเอง

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าเกษตรในปริมาณที่มากพอกับความต้องการของลูกค้าได้ เนื่องจากทางกลุ่มเกษตรกรจะเน้นคุณภาพและวิธีในการปลูกที่ปราศจากสารเคมีทำให้ได้ผลผลิตที่น้อย

3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง

3.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) มีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกิริ เห็ดเป่าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น

3.2) วิธีการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP)

กระบวนการให้การผลิตเห็ดของกลุ่มเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นการใช้น้ำจากแหล่งน้ำที่ปลอดภัยจากสารเคมี การสร้างโรงเรือนที่ระบายอากาศได้ดี การตรวจเช็คก้อนเห็ดให้มีการเจริญเติบโตที่ดี และการคัดแยกคุณภาพของเห็ด นอกจากนี้ทางกลุ่มยังมีห้องเย็นในการจัดเก็บผลผลิต และการเอาใจใส่อย่างละเอียดของกลุ่ม ทำให้สินค้าเกษตรของกลุ่มยังได้รับรองมาตรฐาน GAP และจากองค์การอาหารและยา (อย.) อีกด้วย

3.3) ผลลัพธ์

การการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน (GAP) ส่งผลดีทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ถ้าสินค้ามีคุณภาพที่ดีก็จะเป็นที่ต้องการของตลาดและสามารถขายในราคาที่ดีได้

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

เกษตรกรยังไม่สามารถผลิตสินค้าในปริมาณที่มากได้ ตามคำสั่งซื้อสินค้าเห็ดจากร้านสุกี้ MK และประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรไม่มีกำลังการผลิตที่มากพอต่อความต้องการของผู้ซื้อ และมีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

5.6 องค์ความรู้ในการจัดการตลาด

องค์ความรู้ในการจัดการตลาด มีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 3 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

1) เกษตรกรผู้ปลูกเมล่อนอินทรีย์ ตำบลแม่ท่าช้าง อำเภอหางดง

1.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

เมล่อนที่ปลูกจะมี 3 พันธุ์ คือ พันธุ์อัลฟ่า กรีนเน็ต และออเรนจ์เน็ต ซึ่งจะขายทั้งเมล่อนสด และน้ำเมล่อนสกัดเย็น

1.2) วิธีการจัดการตลาด

การเก็บเกี่ยวผลผลิตเมล่อนจะเก็บทุก 15 วัน โดยทางกลุ่มเกษตรกรจะขายทั้งผลเมล่อนสด และน้ำเมล่อนสกัดเย็น ซึ่งจะขายสินค้าเกษตรผ่านทาง Facebook: Charinphan.Melon.Garden, line: @Charinphan.Melon, เว็บบเพจ และหน้าร้านแก้วลูกค้าประจำ ทางลูกค้าจะต้องโอนเงิน ก่อนจากนั้นผู้ผลิตจะจัดส่งให้ในวันถัดไป ในการจัดส่งสินค้าจะส่งสินค้าผ่านบริษัทขนส่งเอกชน เคอรี่ เอ็กเพรส

1.3) ผลลัพธ์

จากเดิมทางกลุ่มเกษตรกรจะขายส่ง และ 2 ปีหลัง ได้เปลี่ยนมาเป็นขายปลีก เนื่องจากสามารถกำหนดราคาได้เอง ในการเพิ่มช่องทางในการขายผ่านทางออนไลน์ ทำให้กลุ่มลูกค้าสามารถเข้าถึงผลิตภัณฑ์มากขึ้น และง่ายต่อการซื้อขาย

1.4) ปัญหาและอุปสรรค

กลุ่มเกษตรกรมี (brand) สินค้าอยู่แล้ว ชื่อ “ชรินทร์พรรณ” แต่ยังไม่ได้จดลิขสิทธิ์ และสร้างกลุ่มลูกค้าที่เป็นวัยรุ่นให้มากขึ้น นอกจากนี้ยังมีคู่แข่งทางการตลาดจำนวนมาก

2) กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันก่อกेत ตำบลบ้านกลาง อำเภอสันป่าตอง

2.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตเกษตรบ้านสันก่อกेत สินค้าในกลุ่มคือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ถั่วเขียวแช่ และข้าวเกรียบผัดต่าง ๆ สินค้าจะขายในตราสินค้า ดันเก็ด สินค้าหลักของกลุ่ม คือ ข้าวแต่น้ำสมุนไพร ข้าวแต่น้ำลำไย

2.2) วิธีการจัดการตลาด

ด้านการตลาดของกลุ่มเกษตรกรสินค้าจะส่งไปขายที่โรงแรม ตลาดทั่วไป จังหวัดสุราษฎร์ธานี และทางออนไลน์ผ่านทาง Facebook: วิสาหกิจชุมชนบ้านสันก่อกेत และ line ที่ทางกลุ่มจัดทำขึ้น โดยการขนส่งสินค้านั้นทางกลุ่มใช้รถส่วนตัวขนส่งเองตามโรงแรมต่าง ๆ และส่งให้แม่ค้ารายย่อยต่าง ๆ ในตลาด ส่วนพ่อค้าคนกลางในต่างจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะมารับซื้อสินค้าที่กลุ่ม

2.3) ผลลัพธ์

การแปรรูปทำให้สินค้าเกษตรมีความหลากหลายแล้ว ช่องทางการขายที่กว้างขึ้น ซึ่งทำให้จำนวนการซื้อ และกลุ่มลูกค้าที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากลูกค้าสามารถที่จะซื้อสินค้าได้สะดวกไม่ว่าจะอยู่ที่ไหน และทำให้ยอดขายเพิ่มขึ้นอีกด้วย

2.4) ปัญหาและอุปสรรค

สินค้าเกษตรมีคู่แข่งทางการตลาดมาก โดยเฉพาะที่จังหวัดลำปาง ซึ่งมีผู้ผลิตจำนวนมาก และสินค้ายังมีข้อจำกัดในความหลากหลายของตัวสินค้าให้เข้ากับแต่ละกลุ่มลูกค้า

3) วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) ตำบลยุหว่า อำเภอสันป่าตอง

3.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเห็ดก๊วแลหลวง (P.J. ฟาร์ม) มีการเพาะเห็ดหลายชนิด ได้แก่ เห็ดนางฟ้า เห็ดอังกิри เห็ดเป่าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดหูหนู และเห็ดโคนญี่ปุ่น

3.2) วิธีการจัดการตลาด

สินค้าเกษตรของกลุ่มจะขายส่งและขายปลีก โดยจะขายต่างจังหวัด เช่น กรุงเทพมหานคร และภายในจังหวัดเชียงใหม่ และทางกลุ่มจะขนส่งผ่านทางรถยนต์และเครื่องบิน ซึ่งเงื่อนไขในการซื้อขาย คือ 1. การซื้อขายล่วงหน้าโดย จะสั่งผลิต และจ่ายค่ามัดจำก่อน ร้อยละ 50 และจ่ายอีกที่เหลือเมื่อได้รับสินค้า และ 2. ขายทั่วไปจ่ายเป็นเงินสด

3.3) ผลลัพธ์

สินค้ามีการเป็นที่รู้จักและต้องการของลูกค้า ตลาดในการขายสินค้า กว้างขึ้น ทำให้มี order ในการสั่งซื้อเพิ่มขึ้น

3.4) ปัญหาและอุปสรรค

การรักษาคุณภาพของผลผลิตในการขนส่ง และการแข่งขันในตลาด

4) กลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวอินทรีย์ ตำบลบ้านแม อำเภอสันป่าตอง

4.1) สินค้าเกษตรของกลุ่ม

พันธุ์ข้าวที่กลุ่มเกษตรกรปลูก คือ ข้าวเหนียวสันป่าตอง, ข้าวแดง และ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ในพื้นที่ทั้งหมด 10 ไร่

4.2) วิธีการจัดการตลาด

สินค้าเกษตรของกลุ่มมีตลาดรับรองอยู่แล้วจากกลุ่มลูกค้ารายใหญ่ โดย บริษัท เดอะสุขจะเฮาส์ จำกัด เนื่องจากบริษัทเห็นถึงขั้นตอนการผลิตที่ปลอดภัยและมีมาตรฐาน และมีคุณภาพคงที่ จึงรับซื้อสินค้าเกษตรของกลุ่มเป็นประจำ ทางกลุ่มจะส่งสินค้าในแก่บริษัทที่ทำ สัญญาร่วมกัน ซึ่งจะซื้อขายภายใน 10-15 วัน

4.3) ผลลัพธ์

สินค้าเกษตรมีตลาดรองรับซื้ออยู่ตลอดในทุกการผลิตโดยที่ไม่ต้องกังวล ว่าสินค้าที่ผลิตออกมาจะเหลือค้าง

4.4) ปัญหาและอุปสรรค

ตลาดที่ขายสินค้าเกษตรยังไม่มีหลากหลาย